

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5417202091
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5417202091.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. F., B. XXXX/XX, proti žalovaným: 1/ JUDr. H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. F., B. XXXX/XX, 2/ L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. F., B. XXXX/XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária Kováčik Legal s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1729, IČO: 47 238 429, o uloženie povinnosti vymeniť výplň okien a zdržať sa otvárania okien, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 6C/18/2017-273 zo dňa 9. augusta 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaným v rade 1/ a 2/ **p r i z n á v a** proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu a vyslovil, že žalovaný v rade 1/ a 2/ majú voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vychádzal zo zistenia, že žalobca a jeho manželka H. H. sú oprávnení z vecného bremena, ktorému zodpovedá povinnosť spoluvlastníkov rodinného domu súp. č. XXXX stojaceho na parcele č. 214/12 v k.ú. H. L., a to U. A. a E. H. trpieť právo žalobcu a jeho manželky doživotného bývania v tomto dome, ako aj doživotného užívania pozemkov KN-C parc. č. 214/12 a 214/18. Stavebníkom predmetného domu bol žalobca, ktorému bývalý MsNV, odbor výstavby v Dolnom Kubíne vydal stavebné povolenie dňa 06.12.1979. V bezprostrednom susedstve daného domu sa nachádza rodinný dom súp. č. XXXX stojaci na parcele č. 214/11, ktorého spoluvlastníkmi sú žalovaná v rade 2/ v podiele 1/2-ice, žalovaný v rade 1/ v podiele 1/4-ina a manželka žalovaného v rade 1/ v podiele 1/4-ina. Stavebníkom predmetného domu bol J. F. (otec žalovaného v rade 1/ a manžel žalovanej v rade 2/), ktorému bývalé MsNV, odbor výstavby v Dolnom Kubíne vydal stavebné povolenie dňa 05.11.1979. Oba domy boli postavené podľa totožného projektu a porovnaním projektu a súčasného stavu možno uzavrieť, že súčasné okná sa nachádzajú na miestach, s akými počítal projekt a z tohto je zrejmé, že tam mali byť sklenené výplne, podľa tvrdenia žalobcu malo ísť o sklobetón. Existujúce okná, ktoré sú opatrené žalúziami a sú na nich fólie, boli na dome žalovaných vybudované pri jeho rekonštrukcii, ktorá prebiehala na základe stavebného povolenia zo dňa 27.11.1998, právoplatného dňa 01.12.1998. Žalobca tvrdil, že práve po tejto rekonštrukcii vznikol problém, pretože okná sú otváracie a priehľadné, pričom on a jeho manželka sa so žalovanou v rade 2/ a jej manželom v roku 1980 ústne dohodol, že na miesto sklobetónu, s ktorým počítal projekt si osadia F. nepriehľadné okná, ktoré sa nebudú otvárať. Z projektu je zrejmé, že na stene domu, ktorý užíva žalobca, mali byť len malé okná do neobytných miestností oproti stene rodinného domu žalovaných, kde sa majú nachádzať sporné okná. Toho času sa však na tejto stene žalobcov nachádzajú aj ďalšie dve veľké okná do obytných miestností a tiež pribudla veranda s veľkým oknom, nad ňou balkón a

vikier a tieto stavebné úpravy boli vykonávané žalobcom, resp. jeho rodinou v priebehu desiatich rokov bez stavebného povolenia, resp. ohlásenia stavebnému úradu. Teda kým žalovaný v rade 1/ spolu so svojou manželkou vykonali na stene svojho rodinného domu v rámci rekonštrukcie v roku 1999 výmenu sporných okien na základe právoplatného stavebného povolenia, žalobca a jeho rodina urobili stavebné úpravy na stene svojho rodinného domu bez stavebného povolenia, resp. ohlásenia a vzhľadom na to žaloba predstavuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené podporuje aj fakt, že podľa žalobcu začal problém práve po rekonštrukcii na dome žalovaných v roku 1999, potom je nepochopiteľné a nelogické, prečo žalobca na náprotivnej stene domu osadil nové okná, a to aj do obytnej miestnosti. Zmenu tohto stavu vykonal žalobca, resp. jeho rodina dávnejšie (2005) a žaloba bola podaná až v roku 2017.

2. Žalobcovi patrí právo bývania v rodinnom dome č. XXXX a užívania pozemkov pod ním a vedľa neho, teda patrí mu užívacie právo. V žalobe uviedol, že sa domáha ochrany svojich práv plynúcich z § 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z.z., pričom ide o ustanovenie, ktoré upravuje odstupy stavieb a podľa tejto vyhlášky sa postupuje pri projektovaní a schvaľovaní územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie. Súdy v občianskoprávnom konaní prejednávajú a rozhodujú spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušovania subjektívnych práv, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu. Preto právomoc v tomto smere patrí stavebnému úradu.

3. Pokiaľ sa žalobca domáhal, aby sa žalovaní zdržali otvárania okien, postupoval v zmysle ust. § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje susedské vzťahy a tento dopadá len na vzťahy medzi vlastníckymi nehnuteľnosťami a nevzťahuje sa na osoby, ktoré sú nositeľmi len jedného z vlastníckych oprávnení (oprávnenie veci užívať). V konaní nebolo preukázané, že žalovaní obťažujú žalobcu pohľadom nad mieru primeranú pomerom. Zdržať sa otvárania okien nezodpovedá tomu, akému správaniu chce žalobca zabrániť. Tomuto prekáža, že žalovaní majú cez svoje okná na spornej stene priehľadnosť do ich dvora a domu, čím je narušená pohoda bývania a súkromie ich rodiny.

4. Pokiaľ sa domáhal uloženia povinnosti, a to vymeniť priehľadnú sklenenú výplň na oknách za nepriehľadnú, toto posudzoval v zmysle § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal, ani netvrdil, že by správanie žalovaných predstavovalo vážne ohrozenie domu a pozemkov, ktoré je oprávnený užívať. Existenciu vážneho ohrozenia vylučuje povaha veci a podaná žaloba je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi. Uloženie povinnosti na výmenu výplní okien je potrebné všetkým, ktorým tieto okná vlastničky patria. Okruh žalovaných osôb nie je vymedzený úplne, keď ako podielová spoluvlastníčka nebola zažalovaná manželka žalovaného v rade 1/.

5. Žalobca tvrdenie o uzavretí ústnej dohody ohľadne okien na schodišti žalovaných v roku 1980 nepreukázal. Žalovaný v rade 1/ na rekonštrukciu v roku 1999 týchto okien mal vydané stavebné povolenie, ktoré je právoplatné. Žalobca síce tvrdil, že nebol účastníkom tohto stavebného konania, avšak na preukázanie nenavrhol vykonať žiadne dôkazy.

6. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

7. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že sa domáhal ochrany svojich práv plynúcich z § 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z.z. (ďalej len „vyhláška“) a to s odkazom na ústnu dohodu uzatvorenú medzi rodičmi žalovaného v rade 1/ v roku 1980, v zmysle ktorej mali byť na stenu smerujúcu k ich rodinnému domu na schodišti umiestnené nepriehľadné okná, ktoré sa nebudú otvárať. Citované ustanovenie upravuje požiadavky na odstupové vzdialenosti medzi stavbami, ktoré vytvárajú medzi sebou voľný priestor. Tieto vzdialenosti sú regulatívom a na zachovanie pohody bývania. Vzdialenosti medzi rodinnými domami treba merať na najkratších spojniciach medzi vonkajšími povrchmi obvodových stien. Vzhľadom na šírku pozemku stavebný úrad určil projekt, podľa ktorého museli svoje rodinné domy postaviť a odstup medzi stavbami rodinných domov bol a aj je menší, než je stanovená minimálna vzdialenosť, a to v skutočnosti 6,4 m. Práve z tohto dôvodu nemohli byť v protihľahých častiach stien rodinných domov umiestnené okná všetkých miestností a podľa projektu na stene žalovaného smerujúceho do ich rodinného domu boli naprojektované len otvory na schodišti, ktorých výplňou mal byť sklobetón. Naopak na protihľahlej stene ich domu boli projektované okná z kuchyne, komory, hlavný vchod do domu, okienka nad hlavným

vchodom a okienka pod hlavným vchodom. Oni majú právo do svojho dvora, pretože toto je priestor patriaci k ich domu, čiže je to súčasť ich obydlija a žalovaný má povinnosť toto ich právo rešpektovať. Na základe výzvy súdu doplnil a upresnil ako žalobcov svojho syna E. H. a dcéru U. A. a súčasne rozšíril okruh žalovaných o žalovanú v rade 2/ L. F.. Uznesením č.k. 6C/18/2017-48 okresný súd zamietol, aby na strane žalobcov vystupovali jeho syn a dcéra s poukazom na § 79 CSP, a preto naďalej vystupuje ako ich splnomocnený zástupca. Navrhol vypočuť ako svedkyňu svoju dcéru U. A. a manželku H. H.. Tieto by boli potvrdili uzatvorenie ústnej dohody v roku 1980. V rámci konania vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8NcC/5/2018-230 a v napadnutom rozsudku sa sudkyňa o tejto skutočnosti vôbec nezmenila, čo považuje za závažný nedostatok. Žalovaná v rade 2/ poprela ústnu dohodu z roku 1980, avšak na druhej strane priznala, že možno mohla byť uzatvorená medzi jej manželom. Týmto potvrdila, že ústna dohoda bola. Uvedené by bolo potvrdené výpoveďami ním navrhovanými svedkyňami. Vzhľadom k tomu, že žalovaní si umiestnili na svojej nehnuteľnosti priehľadné okná, musia mať teraz zakryté okná na celom dome, aby žalovaní do ich domu nenazerali, čo bolo niekoľkokrát a nedalo sa to vydržať. Pri výsluchu žalovaného v rade 1/, ktorý nehovoril pravdu, musel niekoľkokrát vstúpiť do jeho výpovede a napokon požiadal sudkyňu o povolenie opustiť miestnosť, nakoľko nemôže počúvať tieto klamstvá. Po jej povolení opustil pojednávaciu miestnosť a povedal to aj svojej manželke a dcére, ktoré čakali na výsluch pred pojednávaciu miestnosťou, z ktorého dôvodu ich výsluch nebol vykonaný. Pokiaľ žalovaný v rade 1/ namietal jeho aktívnu legitímáciu na podanie žaloby, zrejme nepostrehol, že v tomto smere vystupuje ako splnomocnený zástupca žalobcov, ktorí sú okrem iného vlastníkami celej nehnuteľnosti i celého domu. Rovnako žalovaný v rade 1/ popiera ústnu dohodu z roku 1980 s poukazom na to, že táto nebola potrebná, keď boli zvolené nepriehľadné sklá. Počas konania menil výpovede vzhľadom na vyvíjajúcu sa situáciu v spore. Nevie ako žalovaní vysvetlia, že na ich stene smerujúcej k ich domu sa nachádzajú ďalšie dve okná (na garáži a na terajšej kúpeľni, pôvodne šatníku) osadené mimo projektu. Pokiaľ žalovaný namietal, že pri stavebnom povolení v roku 1998 stavebný úrad nemal problém so schvaľovaním, nakoľko na nehnuteľnosti žalobcov smerujúcej k ich nehnuteľnosti neboli inštalované okná do obývacej miestnosti a nebol inštalovaný vikier, tieto boli až následne v roku 2005 bez akéhokoľvek stavebného povolenia, pýta sa, z akého dôvodu potom rodičom žalovaného v rade 1/ v roku 1980 „údajne“ povolil stavebný úrad okná s nepriehľadnou výplňou, keď v tom čase na tej stene nemali okná do obývacej miestnosti a inštalovaný vikier. Rovnako namietal výpoveď svedkyne G. H., nakoľko táto nemôže byť dôveryhodná, keď okná bývajú otvorené tak, ako to vidno na pripojenej fotografii, čo nakoniec potvrdil aj sám žalovaný v rade 1/ a svedkyňa tvrdí, že nikdy nemali okná dokorán. Pokiaľ ide o okruh žalovaných, v čase podania žaloby manželka žalovaného v rade 1/ ešte nebola spoluvlastníčkou domu, touto sa stala až na základe darovacej zmluvy zo dňa 16.1.2018, a preto okruh žalovaných bol vymedzený správne. Trvá na tom, že v tomto spore sa nejedná o žiadne imisie a ani o vážne ohrozenie a domáha sa ochrany práv v zmysle § 6 vyhlášky a nežiada nič navyše. Popiera, že ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi a až na hranici šikanózneho výkonu práva. Spory so svedkyňou G. H. nijakým spôsobom nesúvisia s podanou žalobou.

8. Žalovaná v rade 2/ sa k odvolaniu žalobcu vyjadrila s tým, že odvolanie je podané neoprávnenou osobou, keď zo záhlavia tohto odvolania vyplýva, že ho podal C. H. ako splnomocnený zástupca E. H. a U. A., a nie za seba ako účastníka konania. Uznesením súdu prvej inštancie došlo k zamietnutiu návrhu, aby na mieste žalobcu vystupoval E. H. a U. A.. Od tohto uznesenia súd ďalej konal len s C. H.. Napokon žalobca v odvolaní opätovne opakuje skutkové tvrdenia, ktoré už uvádzal pred súdom prvej inštancie a namieta, že sa domáhal ochrany práv vyplývajúce z § 6 vyhlášky. Súd však môže prejednať len spor, ktorým by malo ísť o poskytnutie ochrany podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. § 417 ods. 2 citovaného zákona. Žalobca na pojednávaní 09.08.2018 sám zmaril vykonanie dôkazov výsluchom svedkýň, ktoré navrhol. Namietal dôveryhodnosť svedkyne G. H., že jej rodinný dom sa nenachádza v susedstve domu žalovaných, avšak ako preukázali, táto má zriadené vecné bremeno práva prechodu práve cez pozemky medzi domami žalobcov a žalovaných. Rovnako je neopodstatnené tvrdenie žalobcu, že v čase podania žaloby manželka žalovaného v rade 1/ nebola spoluvlastníčkou, a to s poukazom na § 217 ods. 1 CSP. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

9. Totožné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podal i žalovaný v rade 1/.

10. Žalobca v replike uviedol, že nedostatok svojho odvolania odstránil doplnením svojho odvolania zo dňa 22.10.2018. Na základe toho mu bola uložená aj povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Naďalej trval na tom, čo uviedol v žalobe aj odvolaní a žalobu podal v zmysle § 131 CSP, kde je uvedené,

že žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva a v tomto prípade došlo k porušeniu práva. Nie je pravdou, že zmaril vykonanie dôkazov, keď mal na súd dve požiadavky a to, aby z prejednávanej veci bola vylúčená sudkyňa JUDr. Jana Veselá na základe jeho námietky a aby súd zobral do úvahy jeho vysoký vek a zdravotný stav, pričom má problémy so sluchom a prispôbil pojednávanie primeraným spôsobom. Napriek tomu, že mu to nebolo splnené, sudkyňa pokračovala v pojednávaní a vyniesla rozsudok. Súd je povinný pri vydaní rozsudku uviesť všetky skutočnosti, ktoré s prejednanou vecou súvisia a v tomto prípade sa mal zaoberať aj so vznesenou námietkou zaujatosti. V žiadnom prípade sa nesnažil zavádzať súd, svedkyňa G. H. skutočne nebýva vo dvore žalobcov a svoj dom má postavený za ich záhradou vo vzdialenosti cca 30 metrov od ich domu, čiže nie v susedstve. Ďalej sa vyjadruje k uzatvoreniu zmluvy o zriadení vecného bremena so spomínanou svedkyňou. Naďalej trvá na tom, že je dôležité to, že v čase podania žaloby manželka žalovaného v rade 1/ nebola spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností. V prípade, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zruší, žiada, aby v ďalšom konaní bola táto skutočnosť zohľadnená a aby okruh žalovaných rozšíril o manželku žalovaného v rade 1/ a to JUDr. R. F., nakoľko došlo k zmene vlastníckeho práva až po začatí súdneho konania. Nakoľko vyjadrenie žalovanej v rade 2/ k odvolaniu je totožné s vyjadrením žalovaného v rade 1/, vyjadruje sa k nemu zhodne ako k vyjadreniu žalovaného v rade 1/. Žalovaní trikrát zmenili projekt, ktorý bol vydaný ku stavebnému povoleniu z roku 1979 a žiada odvolací súd, aby od týchto vlastníkov vyžiadal zmenu projektu z roku 1979. To požadoval i od súdu prvej inštancie, avšak uvedené nebolo vykonané.

11. Žalovaný v rade 1/ v duplike sa vyjadril, že pokiaľ žalobca namieta, že nezmaril vykonanie dôkazov výsluchom ním navrhovaných svedkýň, uvedené potvrdzuje i mailové podanie žalobcu, kde potvrdil, že svedkyne odišli pred pojednávacej miestnosti na jeho pokyn a uvedené potvrdila i pri výsluchu svedkyňa G. H.. O námietke zaujatosti voči sudkyňi rozhodoval nadriadený súd a v zmysle § 53 ods. 2 CSP nemožno na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu prihliadať. Zo zvukového záznamu z pojednávania 09.08.2018 je zrejme, že sudkyňa vyvinula maximálnu snahu, aby pri vedení pojednávania rešpektovala žalobcove zdravotné obmedzenia, najmä mu opakovala položené otázky a niekoľkokrát sa ho opýtala, či počuje. Žalobca sa opakovane snaží spochybňovať dôveryhodnosť svedkyne G. H., kde tvrdí, že táto sa nezdržiava v priestoroch medzi domami žalobcov a žalovaných. Je zrejme, že táto má zriadené právo vecného bremena spočívajúce v práve prechodu a prejazdu cez uvedené pozemky a že tieto pozemky sa nachádzajú práve medzi domami žalobcu a žalovaných. Opätovne poukázal na § 217 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

12. Žalobca k duplike žalovaného v rade 1/ uviedol, že nikde neuvádzal, že došlo k zmareniu vykonania dôkazov výsluchom ním navrhovaných svedkýň. Upozornil súd o svojom zdravotnom stave, že počuje, ale slabo a preto žiada, aby bolo pojednávanie prispôbené týmto pomerom, čo však zo súdu nebolo zabezpečené. Je pravdou, že sudkyňa sa ho pýtala, do akej miery má zhoršený sluch a ako by si predstavoval pojednávanie a dohodli sa. V priebehu pojednávania sa ho pýtala, či počuje, čomu aj prisvieďčal a naopak, keď nepočul a nerozumel, tak mu položené otázky zopakovala. Avšak, keď vypovedali žalovaný v rade 1/ a žalovaná v rade 2/, niekoľkokrát vravel, že nepočuje a nerozumie, pretože nehovorili nahlas a zrozumiteľne. Sudkyňa však pojednávala ďalej. Napokon prejavil svoju nespokojnosť s priebehom pojednávania a povedal sudkyňi, že za takýchto podmienok nemôže pokračovať a požiadal o možnosť odísť. Na základe vyjadrenia sudkyne pojednávacie miestnosti opustil. Uvedené hovorí aj o zaujatosti sudkyne voči jeho osobe a ak by jej záležalo na spravodlivom rozhodnutí, súdne pojednávanie by prerušila a odročila. Ako už niekoľkokrát tvrdil, žalovaný v rade 1/ aj žalovaná v rade 2/ od začiatku vo svojich prvotných vyjadreniach sa nesprávne vyjadrovali, keď sa vyjadrovali k žalobe žalobcov a nie k žalobe žalobcu, aj keď ich súd vyzval správne, aby sa vyjadrili k žalobe žalobcu. Tento nedostatok však ostal zo strany súdu bez povšimnutia počas celého konania. Pokiaľ sa snažili vyvrátiť jeho tvrdenie, že svedkyňa G. H. nie je dôveryhodný svedok, súd mal možnosť o tomto sa presvedčiť na pojednávaní, keď tvrdila, že žalovaní nikdy nemali okná otvorené. Priložená fotografia i výpoveď samotného žalovaného v rade 1/ však hovoria opak. Sudkyňa JUDr. Jana Veselá rozhodovala aj v iných konaniach v ich neprospech, ktoré podala G. H.. Je presvedčený, že informácie jej podával práve žalovaný v rade 1/, nakoľko, ako sa sám vyjadril, právne radí G. H. a veľmi dobre sa so sudkyňou pozná. Pokiaľ do konania bola predložená informatívna kópia z mapy k.ú. H. L. a výpis z listu vlastníctva č. XXXX, z čoho malo byť preukázané, že svedkyňa má právo prechodu cez predmetné pozemky k svojmu domu, týmto zápisom Okresný úrad Dolný Kubín prekročil svoju právomoc a v rozpore so zákonom aktualizoval znenie vecného bremena na oboch listoch vlastníctva, čo je v rozpore so znením

zavkladovanej zmluvy a uvedené konštatoval aj nadriadený odvolací orgán vo svojom rozhodnutí, ktorým zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu, voči ktorému podali odvolanie jeho syn a dcéra a vec vrátil na nové pojednávanie a rozhodnutie. Žalovaný v rade 1/ preto opäť zavádza súd. Nedôveryhodnosť svedkyne môže preukázať i tým, že Okresný úrad Dolný Kubín vo svojej evidencii vedie množstvo priestupkových konaní voči občianskemu spolunažívaniu, ktoré oznamovala G. H. na žalobcu a jeho rodinu. Tieto boli založené na podvodných výpovediach svedkyne, čo bolo zo strany okresného úradu dokázané a aj právoplatne ukončené. V jednom prípade ako svedok vystupoval i žalovaný v rade 1/, ktorý nehovoril pravdu. Svedkyňa má svoj dom postavený bez prístupovej cesty. To, že k svojmu domu mohli prechádzať cez ich pozemky, sa dialo len na základe ústnej dohody a ich dobrej vôle a to len v nevyhnutnej miere a v nevyhnutnom rozsahu, pretože zmluva nebola uzatvorená k domu. Dohoda platila len do doby, pokiaľ mesto Dolný Kubín nevybuduje cestu a nezreguluje potok za ich domom. Žalovaný v rade 1/ predstrel súdu svoju verziu, že pokiaľ sa dožadoval prostredníctvom súdu právnej ochrany, tak to mal urobiť v zmysle § 127 ods. 1 alebo § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nie v zmysle § 6 vyhlášky. Zdôrazňuje, že sa tu nejedná o žiadne imisie ani odvrátenie hroziacej škody, ako to prezentuje žalovaný v rade 1/. Podanou žalobou sa dožaduje dodržania uzatvorenej ústnej dohody z roku 1980, ku ktorej došlo medzi ním, jeho manželkou, J. F. a L. F.. Svedkom dohody bola i jeho dcéra U. A.. Akékoľvek svedectvo G. H. k tejto dohode je bezpredmetné. Ona pri tom nebola. Takisto sa k tomu nemôže vyjadrovať ani žalovaný v rade 1/. Opätovne dáva k tomu do pozornosti výpoveď žalovanej v rade 2/. Žiada, aby dohoda bola naďalej dodržiavaná, ako tomu bolo od roku 1980 do roku 1999. Opätovne žiada odvolací súd, aby požiadal žalovaných o predloženie zmeny projektu z roku 1979. Ak nepredložia žiadnu zmenu projektu, súd by mal jednoznačne potvrdiť existenciu ústnej dohody v prejednávanej veci.

13. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 34 CSP po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ustanovenia § 379 a § 380 CSP a rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. K otázke spornosti, ktorý subjekt podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v odvolaní ako odvolatelia boli označení E. H. a U. A. zastúpení splnomocneným zástupcom C. H.. Následne na základe uznesenia súdu prvej inštancie č.k. 6C/18/2017-298 zo dňa 4.10.2018 v zmysle § 373 ods. 1 CSP bola odstránená vytykána vada podaním doručeným súdu dňa 23.10.2018 (č.l. 301), z ktorého podania vyplýva, že odvolanie podal žalobca.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednanú vec vecne správne posúdil, že nebolo preukázané, že žalovaní obťažujú žalobcu pohľadom nad mieru primeranú pomerom vo vzťahu k zdržaniu sa otvárania okien (§ 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka), že žalobca nepreukázal a ani netvrdil, že by správanie žalovaných predstavovalo vážne ohrozenie domu a pozemkov, ktoré má právo užívať v zmysle § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ sa domáhal vymeniť sklenenú výplň na oknách, ako aj v nedostatku okruhu sporových strán na strane žalovaných v tejto časti a napokon tiež nepreukázal tvrdenú ústnu dohodu o výplni okien z r. 1980 medzi žalovanou v rade 2/ a jej nebohým manželom. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Žalobca v zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP má zrozumiteľne a určito opísať okolnosti, ktoré ho viedli k podaniu žaloby. Z týchto skutočností musí byť jasné o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Žalobca teda musí uviesť skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého uplatňuje svoj nárok. Civilné sporové konanie je ovládané zásadou iura novit curia (právo pozná súd), teda právna kvalifikácia veci na základe opísaného skutkového stavu žalobcom v žalobe je vecou súdu. Súd prvej inštancie v tejto preskúmvanej veci správne po zhodnotení opísaného skutkového deja vyhodnotil, že žalobca sa domáha ochrany v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zdržať sa

otvárania okien) a v zmysle ustanovenia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka (uložiť povinnosť vymeniť výplň okien).

17. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že sa ochrany svojho práva domáhal v zmysle § 6 vyhlášky, ktoré rieši odstupy stavieb, správne súd prvej inštancie v bodoch 29. - 32. odôvodnenia konštatuje, že predmetné ustanovenie upravuje odstupy stavieb v rámci stavebného konania a nie je možné už rozhodovať v zmysle jeho intencii v rámci civilného sporového konania, v ktorom sa poskytuje ochrana porušenému subjektívnemu právu. Navyše ani z obsahu samotnej žaloby nevyplýva, že sa žalobca domáha ochrany práva v zmysle citovaného ustanovenia, keď nežiada dodržať odstup susedných stavieb, ale o zákaz otvárania okien a výmeny sklenenej výplne okien.

18. Ochrany v zmysle ustanovení § 127 ods. 1 a § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa môže domáhať aj osoba, ktorá má právo mať v držbe ohrozený pozemok alebo stavbu (R 50/1985). V konaní bolo preukázané, že žalobca nie je vlastníckom domu súpisné číslo XXXX, avšak je oprávnený z vecného bremena doživotného bývania a užívania rodinného domu ako aj pozemkov KNC parc.č. 214/12 a 214/18 v kat. úz. H. L.. Preto má aktívnu vecnú legitimáciu na poskytnutie ochrany pred zásahmi do práv imisiami (pohľadom zo susednej stavby) a tiež ochrany pred vážnou hrozbou škody na jej odvrátenie (výmena výplne okien).

19. V prípade vlastníctva nehnuteľnosti žalovaných je nutné podotknúť, že sa jedná o podielové spoluvlastníctvo žalovaného v rade 1/ (podiel 1-ina), žalovanej v rade 2/ (podiel 1-ca) a manželky žalovaného v rade 1/ (podiel 1-ina). Pri podielovom spoluvlastníctve obsahom spoluvlastníckeho právneho vzťahu sú práva a povinnosti, na ktorých sa spoluvlastníci podieľajú, pričom podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. V prípade uloženia povinnosti niečo vykonať vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve ide o tzv. nútené nerozlučné procesné spoločenstvo (§ 77 a § 78 CSP) spoluvlastníkov, lebo rozsudok sa musí vzťahovať na všetkých, aby bol pre nich záväzný (§ 228 ods. 1 CSP). To znamená, že v prípade, ak sa konania nezúčastnia všetci spoluvlastníci spoločnej veci, súd nemôže návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitimácie (aktívnej alebo pasívnej) vyplývajúcej z hmotného práva, konkrétne z ustanovenia § 137 a § 139 Občianskeho zákonníka. Preto súd prvej inštancie správne konštatoval nedostatok okruhu účastníkov na strane žalovaných vo vzťahu k uloženiu povinnosti vymeniť výplň okien na nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve žalovaných a manželky žalovaného v rade 1/. Na veci nemení nič ani skutočnosť, že k prevodu spoluvlastníckeho podielu na manželku žalovaného v rade 1/ malo dôjsť v priebehu tohto konania. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Kto je sporovou stranou v konaní označuje žalobca. V sporovom konaní je výlučne vecou žalobcu ako označí okruh strán. V prípade, že dôjde po začatí konania k právnej skutočnosti, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností súd pripustí zmenu na strane pôvodne označených strán na základe návrhu žalobcu (§ 80 ods. 1, 2 CSP). O tejto zmene súd nerozhoduje ex offo. Dispozičná zásada nakladania so žalobou prislúcha iba žalobcovi. Preto odvolacia námietka žalobcu, že mal súd konať aj s manželkou žalovaného v rade 1/, nakoľko k prevodu časti spoluvlastníckeho podielu malo dôjsť až po začatí tohto konania je neopodstatnená.

20. Aby bolo možné obťažovanie pohľadom považovať za imisie, muselo by ísť o mimoriadnu situáciu, pri ktorej by bolo sústavne a závažným spôsobom narušované súkromie vlastníka alebo užívateľa susednej nehnuteľnosti. Len samotná možnosť nazerať nestačí na vyhovieť žalobe. Tieto skutočnosti žalobca v konaní nepreukázal. Bolo na žalobcovi, aby svoje tvrdenie o obťažovaní pohľadom žalovanými nad mieru primeranú pomerom preukázal a na svoje tvrdenia označil dôkazy. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na sporovej strane, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je strana, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. V prípade, ak na základe navrhnutých dôkazov súd nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie, musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tej sporovej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

21. Rovnako to bolo i v prípade poskytnutia ochrany pred vážnou hrozbou škody v zmysle § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď žalobca dokonca ani netvrdil nijakú vážnu hrozbu škody.

22. Neunesenie dôkazného bremena žalobcom malo za následok zamietnutie jeho žaloby v celom rozsahu. Žalobca namietal výpoveď svedkyne H. G., že táto nemá postavený rodinný dom v susedstve domu žalovaných, a vedie s nimi súdne spory ohľadne zápisu vecného bremena v práve prechodu cez pozemky medzi domami žalobcov a žalovaných. Na svedeckej výpovedi nemôže nič meniť skutočnosť, či svedkyňa má oprávnené zapísané vecné bremeno v práve prechodu cez pozemky rodiny žalobcu alebo nie. Avšak skutočnosť, že s nimi vedie súdne spory ohľadne tejto skutočnosti, by mohla v určitej miere narušiť dôveryhodnosť jej výpovede. Dôkaz svedeckou výpoveďou tejto svedkyne bol vykonaný na základe návrhu žalovaných, ktorý mal preukazovať, že neobťažujú žalobcu pohľadom, ako imisiou. Ako však bolo už vyššie konštatované v bode 20. odôvodnenia, dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní, že žalobca je žalovanými obťažovaný pohľadom bolo na žalobcovi, ktorý však dôkazné bremeno v tomto rozsahu neunesol. Preto uvedená svedecká výpoveď nemá žiaden vplyv na výsledok konania.

23. Pokiaľ žalobca poukazoval na svoj zdravotný stav, zo zápisnice z pojednávania ako aj zvukovej nahrávky nevyplýva, že by boli porušené jeho procesné práva v súvislosti s jeho vekom, zdravotným stavom a slabším sluchom. Súd sa snažil vyhovieť žalobcovi a viesť pojednávanie tak, aby žalobca bol účastný celého pojednávania a tomuto aj rozumel. Zo zvukovej nahrávky nevyplýva, že by sa žalobca sťažoval, že nepočuje a nevie čo sa deje počas pojednávania. Pojednávaciú miestnosť opustil po tom, ako oznámil konajúcej sudkyňi, že chce opustiť pojednávaciú miestnosť z dôvodu, že nemôže počúvať čo hovorí žalovaný v rade 1/. Civilné sporové konanie je ovládané princípom ústnosti (čl. 12), teda preferujú sa ústne prednesy sporových strán uskutočnených na pojednávaní. V preskúmvanej veci bol žalobca na pojednávanie riadne predvolaný, na ktoré sa i dostavil a následne počas pojednávania sa sám rozhodol, že opustí pojednávaciú miestnosť. Súd prvej inštancie správne procesne postupoval, keď pokračoval v pojednávaní a vzhľadom na správanie sa žalobcu neprerušil pojednávanie, prípadne neodročil pojednávanie.

24. K námietke žalobcu, že súd nevykonával dokazovanie ním navrhovaných svedkýň H. H. a U. A. odvolací súd môže konštatovať len, že vykonanie týchto dôkazov zmaril sám žalobca. Po opustení pojednávacej miestnosti sám vyzval svedkyne, aby s ním opustili budovu súdu. Teda svedkyne odišli na pokyn žalobcu a z týchto dôvodov nemohol byť vykonaný ním navrhovaný dôkaz, a to výsluchom svedkýň. Zo zápisnice z pojednávania ((č.l. 256) vyplýva, že svedkyne vyvolal, avšak bolo zistené, že tieto sa pred pojednávacou miestnosťou nenachádzajú.

25. Odvolateľ poukazoval na to, že vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi, pričom o týchto námietkach rozhodol Krajský súd Žilina uznesením č.k. 8NcC/5/2018-230 zo dňa 23.5.2018, tak že sudkyňu JUDr. Janu Veselú nevylúčil z prejednávania a rozhodovania sporu. Napriek tomu sa o tejto skutočnosti v napadnutom rozsudku nehovorí. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, nebráni odvolaciemu súdu pri preskúmvaní rozhodnutia v rámci odvolacieho konania posúdiť túto otázku samostatne.

26. Odvolací súd po preskúmaní veci, v súlade s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8NcC/5/2018-230 dospel k záveru, že žalobca neuviedol zákonom uznaný dôvod zaujatosti, na základe ktorého by spochybnil nezaujatosť zákonnej sudkyne JUDr. Veselej. I keď zákonná sudkyňa potvrdila, že v minulosti mala kolegiálny vzťah so žalovaným v rade 1/ a žalovanú v rade 2/ pozná, zároveň však uviedla, že v posledných 10-ich rokoch sa s nimi stretáva len náhodne. Ústavný súd SR v minulosti opakovane vyslovil, že samotné kolegiálne vzťahy medzi sudcami nemôžu byť dôvodom na spochybnenie ich nestrannosti, nakoľko kolegiálne vzťahy v zásade nie sú dôvodom na spochybnenie nestrannosti, ak nie sú ďalšie okolnosti signalizujúce možné narušenie nestrannosti sudcu (sp.zn. IV. ÚS 345/09, IV. ÚS 124/2010, I. ÚS 352/2010, I. ÚS 48/2012). Okrem spomínaného bývalého kolegiálneho vzťahu sudkyne so žalovaným v rade 1/ a že pozná žalovanú v rade 2/ nebol preukázaný medzi sudkyňou a žalovanými dostatočne intenzívny vzťah, ktorý by spochybňoval schopnosť zákonnej sudkyne nestranne a nezávisle o veci rozhodnúť.

27. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, ako aj závislý výrok o nároku na náhradu trov konania.

28. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania boli žalovaní v rade 1/ a 2/, a to v celom rozsahu. Preto im súd priznal proti odvolateľovi - žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)